

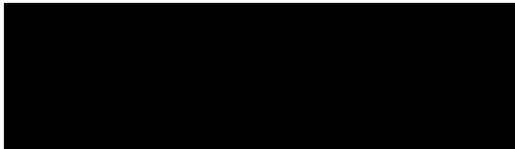
Nader onderzoek huismussen

Herontwikkeling Sneidershoek 2 te Knegsel

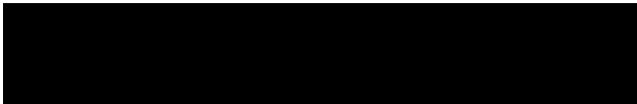

Nader onderzoek huismussen Sneidershoek 2 te Knegsel

In opdracht van:

Contactpersoon:

Uitgevoerd door:

Lomans Ecoworks
Boerenkamplaan 75
5712 AB Someren

Veldwerk en rapportage:

Datum:

14-05-2024

Inhoud

1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel van het nader onderzoek.....	3
1.3 Ligging en beschrijving plangebied.....	4
1.4 Beoogde ontwikkeling	5
2. Wettelijk kader.....	6
3. Onderzoeksvragen.....	6
4. Werkwijze	6
5. Onderzoeksresultaten	7
6. Onderzoeksvragen beantwoord.....	10
7. Conclusie.....	11
8. Toetsing aan de Omgevingswet	11
9. Voorzorgsmaatregel	11
10. Bronnen	12

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens om de locatie Sneidershoek 2 in Knegsel te herontwikkelen. Hierbij zal de bestaande agrarische bebouwing worden gesloopt en een deel van het opgaand groen worden verwijderd om plaats te maken voor woningbouw. Om de effecten van de plannen op beschermde natuurwaarden te bepalen is een quickscan Flora en fauna uitgevoerd door Lomans Ecoworks op 4 april 2024 *'Quickscan Flora en fauna Sneidershoek 2 te Knegsel'*, met rapportnummer 2408.

Uit dit verkennende veldonderzoek is gebleken dat het plangebied mogelijk verblijfsfuncties vervult voor huismussen en vleermuizen. Het is niet uit te sluiten dat zich in de te slopen bebouwing vaste rust- of verblijfplaatsen (nesten) bevinden. Vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen en vleermuizen zijn strikt beschermd op basis van Omgevingswet. Een nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of met de herontwikkeling vaste rust- en verblijfplaatsen verloren gaan en mogelijk verbodsbepalingen/vergunningsplichtige handelingen uit de Omgevingswet worden overtreden. Door de initiatiefnemer is aan Lomans Ecoworks opdracht verleend om nader onderzoek naar huismussen uit te voeren.

1.2 Doel van het nader onderzoek

Doel van dit nader onderzoek is vast te stellen, dan wel uit te sluiten of de te slopen bebouwing mogelijk verblijfsfuncties heeft voor huismussen. Als blijkt dat in de te slopen bebouwing vaste rust- of verblijfplaatsen (jaarrond beschermde nesten) aanwezig zijn en binnen het plangebied essentieel leefgebied aanwezig is welke verloren gaat met de sloopwerkzaamheden, zullen mitigerende en/of compenserende maatregelen voorgesteld worden om overtreding van verbodsbepalingen c.q. vergunningsplichtige handelingen op basis van de Omgevingswet te voorkomen. Mogelijk is een vergunningsaanvraag noodzakelijk.

1.3 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied Sneidershoek 2 te Knegsel ligt ten zuidwesten van de kern Knegsel in het buurtschap 'Sneidershoek' in het buitengebied van de gemeente Eersel. Het perceel is kadastraal bekend als gemeente Vessem, sectie M, perceelnummer 870 met een totale oppervlakte van 14.820 m². De directe omgeving kenmerkt zich door kleinschalig cultuurlandschap met vrijstaande woonboerderijen en vrijstaande woningen met grote groene tuinen en open agrarisch landschap. Aan de noordwest- en de westzijde liggen aangrenzend de loodsen en containervelden van een planten- en bomencentrum. Ten zuidwesten en ten zuiden bevinden zich productiegraslanden.

Figuur 1. Globale begrenzing (rood) plangebied Sneidershoek 2 te Knegsel.

Bron: Google Earth.

Binnen het plangebied is een voormalige melkveehouderij gevestigd. Ten westen van de bedrijfsgebouwen bevinden zich containervelden met bomen en planten. Het zuidwestelijke deel bestaat uit productiegrasland. De bebouwing binnen het plangebied bestaat uit een bedrijfswoning met staldeel en aangebouwde melkveestal, een jongveestal, een kalverstalletje, een opslagschuur met planken kopgevels en een grote open loods. Op het erf nabij de stallen staan in totaal een drietal voersilo's. De oprit, het achtererf tussen de bedrijfsgebouwen en grotendeels het grondvlak tussen de containervelden is verhard met betonklinkers, betontegels en asfalt. Er is opgaand groen aanwezig in de vorm van een rijtje volwassen zomereiken en enkele sierheesters in de tuin ten noorden van de bedrijfswoning en een rij zomereiken/plataan, coniferen- en beukenhagen in de berm van de noordelijke toegangsweg. Ten oosten van de schuur met planken kopgevels aangrenzend aan de weg Sneidershoek bevindt zich een klein bosje met o.a. haagbeuk, tamme kastanje en hazelaar. Op de grens van het verharde containerveld en het agrarische perceel aan de zuidzijde staan enkele volwassen zomereiken, een linde en hazelaars.

1.4 Beoogde ontwikkeling

De beoogde ontwikkeling betreft de herontwikkeling van een agrarisch bedrijf naar een woningbouwlocatie. Hierbij zal de huidige bebouwing worden gesloopt en een deel van het aanwezige groen worden verwijderd. Het nieuwe plan wordt ruim landschappelijk ingepast.

Figuur 2. Schets beoogde herontwikkeling Sneidershoek 2 te Knegsel met landschappelijke inpassing. Te slopen bebouwing is in rood weergegeven.

Bron: P15 (Stads)landschappen.

2. Wettelijk kader

De huismus is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 11.37 Bal uit de Omgevingswet, op basis van het feit dat de soort deel uitmaakt van ‘alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is’ (artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De huismus staat vermeld op de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (RVO, 2009). De nesten van huismussen vallen onder categorie 2 van vogelnesten “nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar” (zie bijlage 2 Jaarrond beschermde nesten). De huismus staat tevens als gevoelig vermeld op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels (2017) van Sovon.

Artikel 11.37 Bal bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels. De wet verbiedt onder andere:

1. het opzettelijk doden of vangen van vogels (lid 1a);
2. het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het wegnemen van nesten (lid 1b);
3. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels (lid 1c);
4. het opzettelijk verstoren van vogels, bedoeld als in het eerste lid (lid 1d);

3. Onderzoeksvragen

Voor het onderzoek worden 4 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Is de huismus aanwezig in het plangebied?
2. Zijn er in de te slopen gebouwen vaste rust- en verblijfplaatsen (nesten) van huismussen aanwezig en/of is er binnen het plangebied functioneel leefgebied van huismussen aanwezig?
3. Gaan met de sloopwerkzaamheden vaste rust- en verblijfplaatsen (nesten) of overig functioneel leefgebied van huismussen verloren en worden daarbij verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden?
4. Zijn er mitigerende maatregelen of een vergunningsaanvraag op de Omgevingswet nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren?

4. Werkwijze

Het onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*), BIJ12, versie 2.1 februari 2023. Afwezigheid van broedende huismussen is aangetoond als er tijdens 2 gerichte veldbezoeken in de periode begin april tot half mei of tijdens 3 gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet tijdens goede weersomstandigheden plaatsvinden, op geluidsluwe momenten rond 1 à 2 uur na zonsopkomst en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

Doel van het veldonderzoek is het in beeld brengen van de locaties van mogelijke voortplantingsplaatsen, vaste rust- en verblijfplaatsen en overige delen van het functionele leefgebied, (zoals foerageergebieden en slaapplaatsen) in het plangebied.

Daarvoor zijn een tweetal onderzoeksronden uitgevoerd op 23 april en op 8 mei in de ochtend, ongeveer een uur na zonsopgang wanneer huismussen het meest actief zijn.

Tijdens het onderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker en camera. Het plangebied is onderzocht door het rustig te bewandelen. Daarbij is o.a. gelet op nest-indicatieve waarnemingen zoals nesten in aanbouw of uitstekende veertjes of droge grasjes uit een vermoedelijke nestplaats. Ook is gelet op waarnemingen in potentieel broedbiotoop zoals zingende mannetjes of een paartje zittend bij een potentiële nestplaats. De directe omgeving van het plangebied is tevens betrokken bij het huismussenonderzoek.

Indien nodig wordt de verspreiding, de omvang, en de kwaliteit van het leefgebied in beeld gebracht. Met deze gegevens kan o.a. beter het effect van de uit te voeren activiteit op de gunstige lokale staat van instandhouding bepaald worden.

De onderzoeken zijn voor de soortgroep meest gunstige periode, tijdstip en weersomstandigheden uitgevoerd. Hieronder het overzicht:

Datum	Tijdsduur	Weer	Waarnemingen
23-04-2024	8.15 u - 10.15 u	Zonnig, windstil 3° C	Huismussenactiviteit in directe omgeving plangebied.
08-05-2024	7.30 u - 9.30 u	Bewolkt, zwakke wind 10 ° C	Huismussen nestelen in de directe omgeving van het plangebied. Delen van het plangebied vormen functioneel leefgebied.

Tabel 1. Overzicht uitgevoerde onderzoeken met specificaties.

5. Onderzoeksresultaten

Tijdens het veldbezoek op 23 april is huismussenactiviteit waargenomen voornamelijk in de directe omgeving ten noorden en ten noordoosten van het plangebied. In de omgeving is een flinke kolonie actief. Binnen het plangebied zijn in de te slopen bebouwing geen aanwijzingen dat nestlocaties aanwezig zijn. Wel behoort de tuin met sierheesters en volwassen zomereiken ten noorden van de boerderij en het bosje ten oosten van schuur met houten kopgevels aangrenzend aan de Sneidershoek tot het functionele leefgebied van de huismussen. Hier zijn foeragerende en zingende mannetjes waargenomen. In de woonboerderij Hoekdries 12 en 12a ten noorden tegenover het plangebied nestelen geschat zeker 3 paartjes huismussen op diverse plekken onder het pannen dak. Er zijn in- en uitvliegende huismussen gezien met nestmateriaal en poepzakjes. Op de nok van het dak zijn zingende mannetjes aangetroffen, huismussen met nestmateriaal en voedsel in de bek en parende huismussen. De huismussen maken gebruik van de hoge beukenhagen in de wegberm van de Sneidershoek, de tuin aan de noordzijde van de bedrijfswoning en de tuinen Hoekdries 12, 12a. In de kippenren aan de Hoekdries 10 wordt gefoerageerd door de mussen.

Tijdens het veldbezoek is ook een vermoedelijke nestlocatie van huismussen aangetroffen onder het damwandplaten dak van één van de loodsen van het planten- en bomencentrum ten noorden van het plangebied. Hier is enkele malen een vrouwtje huismus onder de dakplaten zien verdwijnen en weer verschijnen.

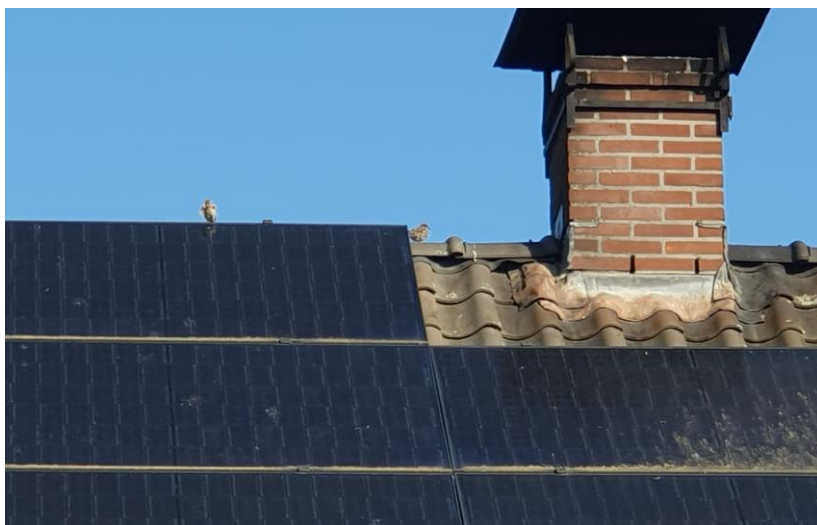
Tijdens het 2^e veldbezoek op 8 mei is wederom voornamelijk huismussenactiviteit waargenomen nabij de tegenoverliggende woonboerderij Hoekdries 12 en 12a waar de huismussen op diverse plekken onder de dakpannen nestelen. Ook onder het damwandplaten dak van een loods/bedrijfsgebouw van het bomen- en plantencentrum is een nestlocatie van huismussen aanwezig. Hier is een mussenpaartje nabij de nestingang zittend gezien en in- en uitvliegend in een nest onder het dak. In de te slopen bebouwing binnen het plangebied zijn geen aanwijzingen dat nesten van huismussen aanwezig zijn. In bedrijfswoning, de stallen en de open lood nestelen spreeuwen.

Nestlocatie huismussen onder dak van loods van het planten- en bomencentrum ten noordoosten van het plangebied en huismussenpaartje bij de nestingang.

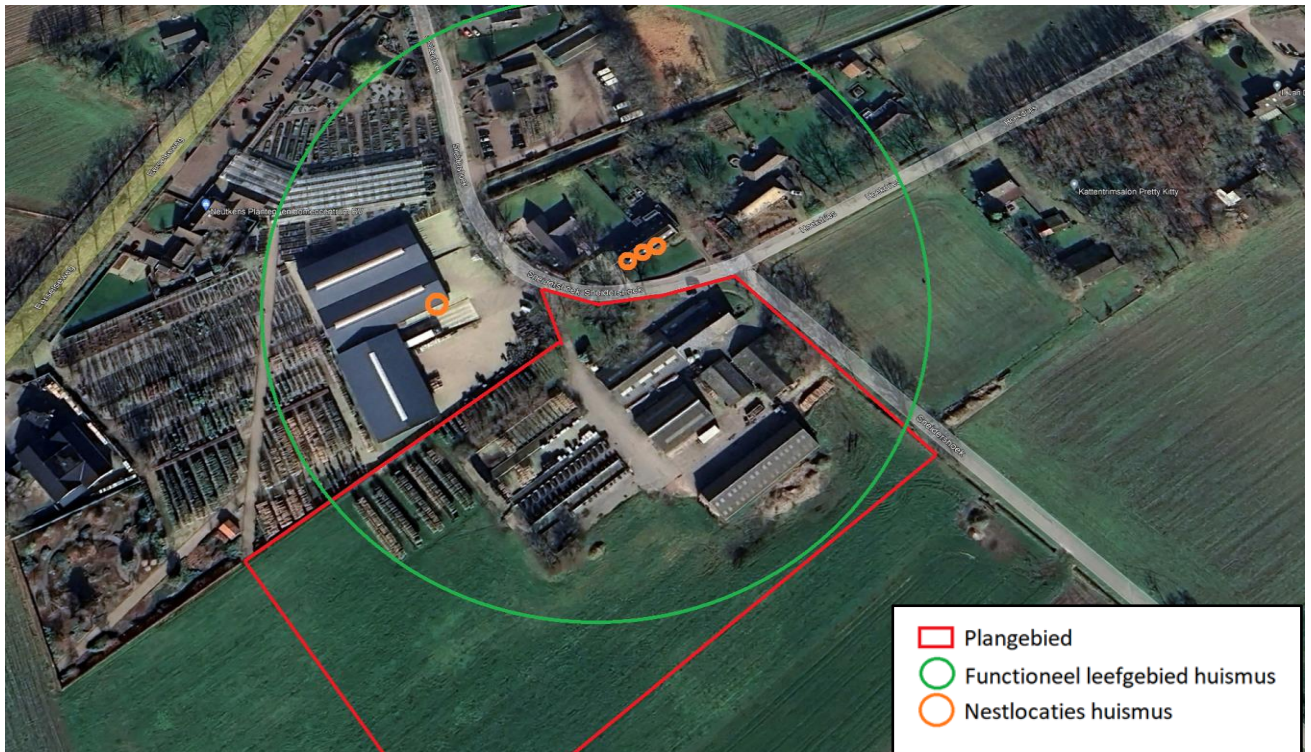

Zingend mannetje huismus in de tuin aan de noordzijde van de bedrijfswoning binnen het plangebied.

Huismus met poeppakketje bij nest woonboerderij Hoekdries 12/12a.

Tegenoverliggende woonboerderij Hoekdries 12/ 12a ten noorden van het plangebied. Huismus met nestmateriaal op de nok van het dak. Nesten van huismussen zijn aanwezig onder de dakpannen.

Overzicht samenvatting onderzoeksresultaten op kaart weergegeven.

Spreeuwen

In de te slopen bebouwing zijn nestelende spreeuwen aangetroffen. In de jongveestal zijn aan de oostzijde onder de boeiboorden 2 nestlocaties aanwezig. Aan de westelijke kopgevel van die stal is een nest onder de houten boeiboord aangetroffen. Ook zijn enkele spreeuwnesten aanwezig onder het dak van de loodsen van het bomen- en plantencentrum ten noordoosten. De spreeuwen foerageren in de agrarische percelen ten westen en vliegen af en aan met voedsel. Nesten van spreeuwen vallen onder categorie 5 jaarrond beschermde nesten. Het betreft nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voor de spreeuwen geldt dat in de directe omgeving voldoende leefgebied en alternatieve nestgelegenheid in gebouwen beschikbaar zal blijven.

Initiatiefnemer is voornemens om in het nieuwbouwplan middels natuurinclusieve bouw extra nestgelegenheid te creëren voor vogels en vleermuizen.

Spreeuw met voedsel bij nest onder boeiboord en het dak van de jongveestal.

Overige waarnemingen

Het plangebied en directe groene omgeving zijn zeer vogelrijk. Tijdens de veldbezoeken zijn een aantal overige vogelsoorten gespot als koolmees, pimpelmees, putter, roodborst, kauw, boerenzwaluw, vink, witte kwikstaart, holenduif, houtduif, gaai, heggenmus en bonte vliegenvanger.

6. Onderzoeksvragen beantwoord

1. Is de huismus aanwezig in het plangebied?

De huismus is aanwezig binnen het plangebied. Echter de huismussenactiviteiten concentreren zich ten noordwesten en noorden van het plangebied. De huismussen nestelen in een bedrijfsloods van het planten- en bomencentrum ten noordwesten en in de woonboerderij ten noorden van het plangebied.

2. Zijn er in de te slopen bedrijfswoning, stallen en loods vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van huismussen aanwezig en/of is er binnen het plangebied functioneel leefgebied van huismussen aanwezig?

In de te slopen bebouwing zijn geen voortplantingsplaatsen, vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen aanwezig. De tuin ten noorden van de bedrijfswoning en het bosje ten oosten van de schuur grenzend aan de Sneidershoek vormen onderdeel van het functioneel leefgebied van de huismussen.

3. Gaan met de sloopwerkzaamheden vaste rust- en verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of overig functioneel leefgebied van huismussen verloren en worden daarbij verbodsbepalingen/vergunningsplichtige handelingen uit de Omgevingswet overtreden?

Met de sloopwerkzaamheden gaan geen vaste rust- en verblijfplaatsen verloren. Met het verwijderen van het groen in de tuin ten noorden van de bedrijfswoning en het bosje aan de oostzijde van het plangebied zal tijdelijk een klein deel van de functionele leefomgeving (foerageergebied) verdwijnen. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied. In de ruime omgeving zijn volop groenelementen van goede kwaliteit en oppervlakte beschikbaar om het relatief minimale verlies aan groen te compenseren. Met de zeer ruime landschappelijke inpassing in het nieuwe plan zullen foerageermogelijkheden voor huismussen verder versterkt worden. Overtreding van verbodsbepalingen/vergunningsplichtige handelingen uit de Omgevingswet zijn niet aan de orde.

4. Zijn er mitigerende/ compenserende maatregelen of een vergunning op de Omgevingswet nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren?

Er gaan geen jaarrond beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen, (nestplaatsen) verloren. Door het verwijderen van groenelementen gaat tijdelijk een relatief klein deel van het functionele leefgebied verloren. In de directe, groene omgeving is voldoende oppervlakte aan foerageermogelijkheden van goede kwaliteit aanwezig. Mitigerende /compenserende maatregelen of een vergunningsaanvraag zijn niet aan de orde.

7. Conclusie

Gedurende het nader onderzoek naar huismussen op de locatie Sneidershoek 2 te Knegsel zijn in de te slopen bebouwing geen vaste rust- of verblijfplaatsen (nesten) van huismussen waargenomen. In de directe omgeving zijn nestlocaties van huismussen vastgesteld in bebouwing.

Delen van het plangebied vormen onderdeel van de functionele leefomgeving voor de huismussen. Met het verwijderen van groenelementen (de tuin ten noorden van de bedrijfswoning en het bosje ten oosten grenzend aan de Sneidershoek verdwijnt tijdelijk een relatief klein oppervlak aan functioneel leefgebied. In de directe omgeving blijft ten allen tijden voldoende functioneel leefgebied van goede kwaliteit en oppervlakte beschikbaar.

8. Toetsing aan de Omgevingswet

De huismus is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 11.37 Bal Omgevingswet op basis van de Vogelrichtlijn. De nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd. Het is het verboden om huismussen opzettelijk te verwonden, te doden, of hun nesten te beschadigen of weg te nemen.

- **Met de sloop van de bebouwing aan de Sneidershoek 2 in Knegsel gaan geen voortplantingsplaatsen, vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen verloren.**
- **Met de werkzaamheden gaat tijdelijk een klein deel functioneel leefgebied van huismussen verdwijnen. In de directe omgeving blijven voldoende alternatieven van goede kwaliteit en oppervlakte beschikbaar. Het nieuwe plan wordt ruim landschappelijk ingepast.**
- **Overtreding van verbodsbepalingen /vergunningsplichtige handelingen uit de Omgevingswet is niet aan de orde.**
- **Mitigerende maatregelen of een vergunningsaanvraag op de Omgevingswet zijn niet nodig.**

9. Voorzorgsmaatregel

Algemene broedvogels

Het is niet toegestaan om bomen en struiken te verwijderen in het broedseizoen, mits een ecologisch deskundige vooraf heeft vastgesteld dat geen broedende vogels aanwezig zijn. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot half juli. Echter voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Ow. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Het is verboden om nesten van broedende vogels te beschadigen of te vernietigen. Overtreding van vergunningsplichtige handelingen kan eenvoudig worden voorkomen door het kappen van bomen en het verwijderen van struiken buiten het broedseizoen uit te voeren of wanneer vastgesteld is dat geen broedgeval aanwezig is.

10. Bronnen

Literatuur

- Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*), Versie 2.1 februari 2023. Publicatie van BIJ12
- Lomans Ecoworks '*Quicksan Flora en fauna Sneidershoek 2 te Knegsel*' met rapportnummer 2408.

Internetsites

- www.google.nl
- www.brabant.nl
- www.eersel.nl
- www.sovon.nl